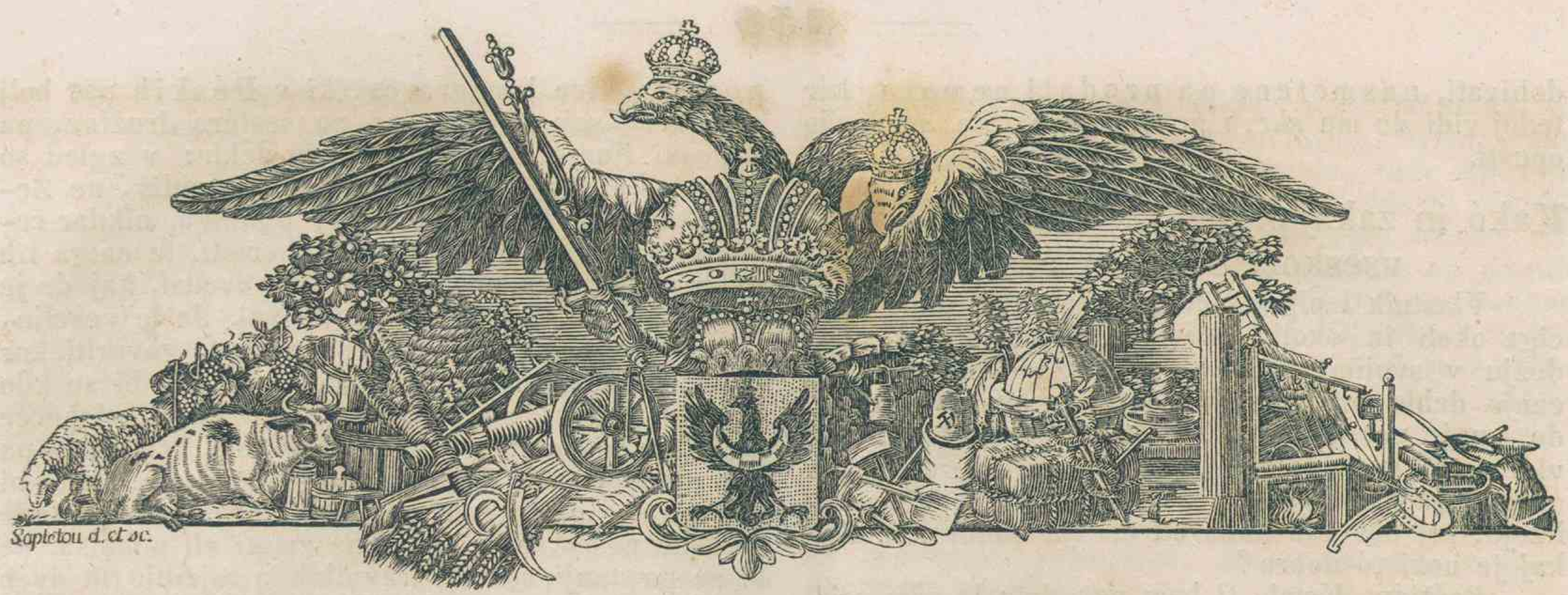

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III. | *V srédo 17. Kimovca. 1845.* | List 38.

Hvala kmetijskiga življenja.

(Poleg latinskiga.)

O srečen vsak, ki proč od mést šumenja,
Ko nekdaj njega spredniki pošteni,
Na lastnim polj' se veselí življenja!
Nevdan dobičkov prenevarnih ceni:
Ne gane njega divji hrup vojšakov,
Ne straś'jo ga valov' morjá nobeni;
Ne obiskuje pragov on veljakov,
Ne mara on za kraje zlo sloveče:
Temuč ko vidi lep zarod živakov,
Priveže ga na jagnjede leskeče;
Al pa vesél v porašeni dolíni
Od dللječ gleda čede mergoleče;
Nerodovitni z nožem véj rastljíni
Odreže verh, in rodovitno vcepi;
Al striže krotke ovce na planini,
Al hrani sterd v posodi lepi.
In kader jesen z sadjem se obilnim
Približa drevja, ki v mladóst'ga cepi,
Z veseljem si serce napolni silnim,
Tergaje sad, k' je vsadil ga v razore
Zemlje, in grozde z jagodam' številnim'.
Kdo tólike dobrote plačat' more
Bogú, in mu spodobno poverníti,
Ki nam terdné življenja stav' podpore!
Zdej ljubi se pod hrastam mu hladíti,
Al počiváti na zeleni trati,
Med tém vodé poslušat' se derviti,
Al v gojzdih tice lepo prepevati:
Med tém studenci čisti skoz igrajo;
Kakó sladkó se zraven da zaspati!
In kader mraz nam zimski časi dajo,
Deževje, sneg široko tla pokrije:
Zveri, ki v gojzdu krog in krog divjajo,
Od naglih psov podene lovec bíje;
Al pa na hriba razmeten' planjavi,
Grahaste drozge v skrivne zanjke víje.
Tud zajcu in žerjavu on nastavi,
Ki zabredó v konopce seb' narjene,
Ter sladki truda sad si 'z njih napravi.
Kdo tù skerbí si 'z glave ne prežene,
Ki jih ljubezin zvesta naklonjuje?
Če skerbnost zraven sramožljive žene
Pohištvo, otrôke drage oskerbljuje,
Ter ko Sabinka *) od sonca ogorela,
Možá z večerjo zvesto perčakuje;
In on, od težkiga ko pride dela,
Pripravljene jedí z okusam vživa
Z družino, ktera krog sedí vesela —
Kakó po takim vse sladko počiva!

Šmarski.

*) Sabinke so bile nekdaj prav pridne kmetijske gospodinje.

Kakó se smolárji od smerekovih gojzdov odganjajo.

Posestniki smerekovih gojzdov po lastni skušnji vedó, de smereka po raznim poškodvanju v rasti zastáne, ali se clo posuší.

Plaziti se po smerekah in obsekovati jih, je zlo škodljivo. Nar več škode pa storijo smerečju smolarji, ki po smerekovim drevju smôlo krešejo.

Smolokres se ob spomladanjskim času po tatvinsko v smerečje pertêpe, naréže smerekovo deblo, in mu odkerhne nekoliko lupa. Iz ranjeniga debla začnè drevni sok, to je, smôla se cediti. Smolni sok sicer zalíva olupljeno stran debla; tudi bi zacélil rano, pa pride smolár ob toplim poletju, odkréše nacejeno smolo od debla in mu naredí za prihodnjo berílo še veči rano. Smolokresi opravljajo svoje tatvinske dela večidel ob praznikih in ob svetih nočéh, težko jih je zalezovati; kadar česar čutijo, hitro pobégnejo in zginejo, de ni smradú ne sledú za njimi več; samo znamnje poškodovaniga drevja pustijo za sábo. Veliko število pogojzdnih čuvajev ne zamore obvarvati gojzdov pred škodljivimi smolokresi.

Kaj je tedaj storiti, de bi se škodljiva smolarska goljazen od smerečja odgnala? Zoper to poškodvanje daje neki skušen posestnik velikih gojzdov naslednji nauk, nemreč: Namešaj z vgašenim apnam žaganja namesto peska, enako zidárskimu moltru; z tem zamaži rane, ki ti jih smolokresi po drevesih naredé. To mazilo popíva smolnati sok, in ni lesu škodljivo; sok in mazilo se skup sprimeta, in se v lesu obrasteta; rane se zacelijo, de se smôla iz drevésa nemore cediti. Pri pomanjkanju apna, naredi mazilo iz ilovce in kravjeka na vôdi, v kteri se nekoliko lima skuha, to je tudi prav koristno za tako delo.

Pertêpe se smolokres vdrugič po tatvinsko, upajoč, de bo dovelj smôle nabral; hitro začne zamazano rano odkresovati, pa najde z šaro namešano smolo, ki ni za nobeno rabo. Če morebiti novo rano naredí, zamáži jo hitro za njim ravno takó kakor spervič. Smolokres še nekterikrat strahoma pride, pa vidi, de se ne da več čiste smôle

dobivati, nasmetene pa prodati nemore, kér tedej vidi de mu skerb in trud ne verže, smolarijo opustí. (Tyroler Wochenblatt.)

Kakó in zakaj priden vertnar svoje drévje vseskozi snaži in čedi?

Vlastnik lepiga sadniga verta, ki nima enaciga okoli in okoli, *Boštján* po imenu, si je po dežju v svojim vertu veliko prizadeval, z ojstro cunjo debla svojih sadnih drevés osnažiti, takó, de mu je pot po čeli lil. Njegov sosed *Lenard* to viditi, se mu na vse gerlo smeja, in proti njemu gredé, ga nagovorí rekoč: Boštján! mende te šeme ližejo; sej boš vso kožo od drevja oddergnil! Zakaj je neki tó dobro?

Boštján. Kmalo ti bom povedal; le sèm pridi čez plot, sej vidiš, de se mi mudí, de od dela ne morem; tje čez plot ti pa tudi vpil ne bom.

Lenard (čez plot prihlomasti.) No, sim že tukaj, Boštján! Na! šnofaj enkrat, boš lažej dergnil in hruškovo kóžo likal. Kaj delaž? ali ne mlatiš prazne slame?

Boštján. Ti presneti Jurčik ti! Povej mi, ali se rad včasi z merzlo vodó vmivaš?

Lenard. To se vé de.

Boštján. Se greš tudi včasi kopat?

Lenard. Kej rad; posebno v vročini, to je pač zdravo.

Boštján. Čedi in pometa tvoja žena hišo? čistiš poredama svoje njive od plevela? si skertačiš nekterikrat svojo suknjo?

Lenard. To se vé de; le kaj takó nerodniga me ne baraj več!

Boštján. Takó? pràv je! Povej mi Lenard, ali tudi svoje drevje po vertu večkrat snažiš in od škodljivih merčesov trebiš?

Lenard. Drevje? Kakšno drevje? Kdo se bo še z tem delam vbijal? —

Boštján. Kaj ne, tega ne razumeš? To je pri tebi prazno delo, ako je ravno tvoje drevje polno mahú!

Lenard. Kaj morde mah drevju kaj škodje?

Boštján. Kakó moreš, ljubi moj! kaj taciga prašati? Verjemi, de je mah drevju velika bolezen; pojdi tedaj urno domú, vzemi ojstro cunjo v roke in dergni z njo mah od drevja, kar nar bolj moreš; zdej po dežju je mah še moker in gré rad od drevja proč. Le hitro pojdi, hitro! (ga naprej porine.)

(Konec sledí.)

Od družíne.

(Konec.)

M. Tvoje misli, prijatel, res niso slabe. Bog daj, de bi se tudi izpeljalo, kar svetuješ! — Pa kakó bi bilo mogoče, lišp in kinč zatréti, družíno napeljati, de bi si za stare dni kaj perhranovala, hlapce odvaditi, de bi po oštarijah vsiga ne zabajkali, po nóči per pokoji bili — tega mi še nisi povédal.

G. Moj ljubi, to je kaj druziga. K temu bodo tudi postave težko kaj perpomogle, če božji strah ne bo družíni gospodaril. Gospodaril ji pa ne bo, dokler ga ne bo per gospodarjih in gospodinjah *) — Saj poznaš Želodnikarja in Lipovška, dva kmetovavca, ki v Péskih nar bolj slovíta. Vsak od nju ima po šestéro družíne, pa kakošni ljudjé so nju hlapci in dékle: v zgled so vsi mladíni dalječ okoli. Pa tudi ne vidiš, ne Želodnikarja ne Lipovška nikdar pijaniga, nikdar režočiga. Ako kaj ne véš pràv oberniti, le eniga tih dvéh vprašaj, in per priči ti bo povedal, kaj de je storiti, in če vbogaš, ti ne bo žal. Je le veselje, se per njima pomuditi, od vsega vésta govoriti, kar podučí ali razveselí; pa Bog ne daj, de bi se kdo prederznil vpričo nju kvantati, klafati ali pleperce péti: ne bo dobil več dobriga očesa. Drugači so pa per njima pésme, šale, kratkočasi domá. Mende ni nobene svéte, pa tudi posvetne, kratkočasne, tóde poštêne pésmi, ki nikogar ne zmoti ali pohujša, de bi se po stanji, njivah, travnikih in gojzdih tih dvéh verlih mož ne razlegala. Ob nedéljah in praznikih po večernicah, pozimi per preji najdeš pa celo hišo združeno v lepoglasnim petji: oče in mati v šum mladine svoje glasove perlagata, in otrok, komaj tri pedí dolg, že tudi, očetu ali materi na kolenu — vmés čivka, ko tanjka pišalica v orglah. Se rés zdí človeku med njimi, kakor de bi v nebésih bil; in gré vès dobrovoljin in vesél od njih, — in to veliko veselje mu ni — penéza vzélo! — Oben večér ne preide, de bi cela hiša ne opravila združena večerne molitve. Vsa družína ima čedne, zdrave, snažne spalnice — po spolih razdelêne. „Noč je za počivati“ pravita. In gorjé hlapcu, ko bi to besedo količkaj prelomil; slovó gotovo dobí drugo jutro. Razterganiga, vmazaniga ne terpita, pa tudi ošabno nališpane dékle ne. Vsi imajo pa obilno čedniga, snažniga kmetijškiga oblačila. Cerkve imajo za to, za kar so — za božje hiše; in družíni je perpušeno; si po želji ob nedeljah in praznikih dušo per božji službi okrepčati. Na božjo pot se od tih dvéh hiš le malo hódi. Lipovšek rad reče: „Premnogi pravi, de gré na božjo pot, pa gré le Bogu na pot; če gré od dóma še kaj pobožen, pride rad brezbožen domú.“ — Jèli Marka, ko bi takó per eni dòbi mi vsi gospodarji bili, bi pa še postav za družíno treba ne bilo.

M. Pač res. Dokler se pa še takó lahkó hiša najde, de skoz strého dež na mizo kaplje, ded pa cele dni po oštarijah dolg čas prodaja, baba célo kramo na sebi nosi, de je bolj pošasti, ko žêni podobna; de otroci v šolo in cerkev ne morejo, ko nimajo kaj obleči; se štibra ne odrajta, dokler se tirjavec ne perkaže; de se ta zrèl zakonski par z šénti pozdravlja, z kletevjo in tepežkanjem v srédi noči družíno, otroke in sosédе iz spanja zbudí; ne ôn ne ôna Očenaša, pridno ne znáta: se je čuditi, če je mladína hudobna, družína vsa divja?

G. Ko bi se v naši soseski le enkrat B—ca stegnila, ki vse ženske k lišpu napeljuje; in Č—c raztréšil, ki nam fante pijančevati in kvartati učí, bo pa kmalo boljši. — B—co je tamkej neki nemec srečal, ko je ravno vsa nališpana v cerkev šla; smejati se moram, kadar se spomnim, kako ga je preletélo, ko sta vkup prišla. Ostermel je: in ko jo nekaj časa debelo gléda, reče: „Das Mensch schaut aus, wie ein Palmesel.“

M. Pràv ji je storil; pa méniš, de se kaj zméni za tó? Ne bo storila, dokler ne dobí z lopáto po rébrih. Pràv vesél sim, de sim k tebi prišel. Rad bi še bil per tebi: tode večérja bo že hladna. Danes teden po večernicah — pa véš, de si kmalo per meni: so se otroci silno lepo pésem v šoli naučili, jo bomo pa zapéli. Mirno počivaj! Lahko noč vsim skupej!

*) To so pač resnične besede! Če hočemo pôsle poboljšati, moramo pri gospodarjih in gospodinjah začéti. „A bove majori discit arare minor“ je latinski pregovor, ki se po slovensko takole glasí: „Kar mladi ne véjo jim stari povéjo.“

G. Tudi tebi in tvojim. Mi boš povedal v nedeljo, kaj se ti bo nicoj sanjalo. Z Bogam! —o—

Kmetijske skušnje.

Iz Štajerskiga.

(Mravljince pregnati) je pervo sredstvo to: mravljiša o spomladi vse pregledati in do čistiga zatréti; če se jih ravno kaj maliga potem prikaže, je pa dobro eno ali drugo sredstvo, ktero nam je bilo v „Novicah“ oznanjeno. Vidil sim nekiga človeka, ki je mlado drevó zraven plota streseval, de bi mravljince doli spravil, pa je bilo vse zastonj, kér je na drugi strani plota, ne štiri sežnje proč, mravljiše bilo. Če ne bomo mravljincov v kopicah (mravljiših) zatirali, jih ne bomo nikakor čisto pregnali; če bomo pa vsak zarod zatérli, gotovo se jih bomo znebili.

Novice so pretečeno leto zmiraj kaj od gosenc govorile in svetovale, kakó jih imamo zatirati in pokončati; vstrašile so se in šle so rakam žvižgat; znabiti de smo tudi mravljincam takó zapéli, in de jih bodo kmetovavci na škodljivost mravljincov opomnjeni, na eno ali drugo vižo bolj preganjati začéli, in se jih po tem takim znebili.

(Škodljivost podleska ali golobnjaka, ušivca, Herbstzeitlose — na senožetih). Pogostama se sliši zdej v enim zdej v drugim kraju, de živini kaj napade in de boleha. Kmetovavci pa ne premislijo, kakšno klajo imajo, in de je večkrat veliko škodljivih zeliš med njo namešanih. Grozno veliko se najde podleska, po travnikih, kteriga nekaj iz nevédnosti, nekaj pa iz zanikernosti pustijo rasti. To zeliše o jeseni cvetje naredí, in če tedej o jeseni te cvetlice potergamo, prihodno spomlad semena doneslo ne bo, ter bo vsahnilo. Zatorej bi bilo koristno, ko bi vsak kmetovavec, ki ima z tem zelišam travnike ognušene, precej to jesen te cvetlice iz svojih travnikov spravil, de se njegovi živini kaka nesreča ne primeri. Le žalostno je, de nekteri ljudjé dobrim opominam poprej ne verjamejo, predenj jim lastna škoda očí ne odprè. Taka se je tudi pretečeno spomlad perpetíla: Neki bedak gré naberat tega zeliša za svojo kravo, kér je bilo veliko pomanjkanja klaje, in kér to zeliše hitreji raste od drugih; ga, naterga in domú nese. Lačna krava ga pojé, tode ne dolgo potem, jo je začelo viti takó, de bi jo bilo hudó grizenje umorilo, ko bi ji ne bili hitro na pomoč prišli. — Obljubim, de ga ne bo več mikalo tega zeliša poberati. — Ljubi kmetovavci! trebljenje podleska iz travnikov vam čisto nič potroškov naredilo ne bo, sej otroci pri šestih letih lahko to delo opravijo, ki toliko prazniga postopanja storijo. Otrokam pa se mora ojstro prepovedati, de se njegoviga zernja ne pritaknejo. Če to delo skozi tri leta vsako jesen na tanjko opravljate, bodo vaši travniki od škodljiviga zeliša očisteni.

(Ni treba ne solí, ne dlake kravam dajati), če se têle zadnji teden, predenj ga mesarju damo, v drugi hlev blizo krave déne, de se tele in krava tega pervadi; le samó takrat nej se spustí h kravi, kader je čas sesati. — Kakó gerdó je in ostudno, če mesar pride z pesam v hlev do krave po tele; pes začne lajati, têle se dêre, krava vidi in sliši vse to, začnè mukati noč in dan, žaluje celi teden in večkrat od žalosti še zbolí. J. Zepič.

Glas iz Štajerskega.

Mi Slovenci posebno v Marburžkem okráju na Štajerskem imamo slabo letino: nesrečne ujime so sterníni in vinski tèrti hudo zadévale. Zerno, kar ga je toča še pustíla, je vse puhlo; tude dosta in dobrega vina se ne smémo nadjati, kér je večidél vreme zoperno — nočí hladne, bi rekel mèrzle. Ali pak sádja, bodi ga Bog zahvaljen! je na mestih in v varnih dolih obilo. Veséli pak véndar hodimo železne ceste gledat, kakó od Marburga na ravnost proti Celju hitijo pród voziti, dobove klade in železne žlebove polágati in votlinjake v hribovem drobu dolbsti — kér se zaupljivo zanášamo, da bo nam ona — železna cesta — nekeda ujimske pogréške ednega kraja z obilnostjo iz drugih krajev popravljala. Bog daj! da bi hlapón že skoro na Slovensko prisopihal! da bi se berž v ljubo Ljubljano vozili. Cafov.

Persega.

Ni dolgo, kar sta se dva kmeta toževala za 50 goldinarjev. Posodil je bil Juri svojimu sosedu Boštjánu 50 goldinarjev, kér ga je lepó prosil. Te denarje je bil Boštján več časa dolžan, in jih ni proti Jurji nikoli v misel vzel. Jurju se to čudno zdi, gré eniga dne k njemu in mu pràv prijazno takó govorí: Ljubi moj Boštján, kdaj mi boš že vernil tistih 50 goldinarjev? Kolikokrat hočeš, odgovorí Boštján, de ti bom vračeval? Kdaj sim ti že dal, kar sim ti bil dolžan. Takó on vès dolg vtají. Juri gré h pravici, Boštjána toži, in prosi sodnika, de bi mu pravico storil. Sodnik ukaže poklicati Boštjána in mu z ojstrimi besedami reče: Zakaj ne plačaš, kar si dolžan? Boštján odgovorí. Že zdavnej sim ta dolg plačal, nič nisim dolžan več. Sodnik ga vpraša, kdaj si mu vèrnil, kje si mu denarje dal, in ktere sorte so bili? Boštján ni vedil, na vse te vprašanja druziga odgovoriti, kakor, de je že pozabil, več se ne vé spomniti, kér je že zdavnej vèrnil. Juri pa sodniku pravi: Verjemite meni, Boštján laže, nikoli mi ni ne krajcarja vèrnil, in tudi nikoli nič obresti (čimža) dal. Ogoljufati me hoče, kakor je že z večimi naredil. Sodnik zdaj ne vé razsoditi, ne vé, kterimu bi verjél, vender se mu je močno zazdevalo, de Boštján laže in dolg tají. Zdaj sodnik Boštjána bistro pogleda in mu terdo reče: Si li res plačal dolg, si res vernil Jurju 50 goldinarjev? Boštján mu odgovorí: Res sim vernil in gotovo plačal do zadnjiga vinarja. Sodnik ga popraša: Si pripravljen na te beséde priseči? Boštján: kader hočejo, gospod žlahten; če je treba precej zdaj. Sodnik pravi, pràv je, in hitro ukaže prinesti na mizo dve prižgani sveči, in britko martro v sredo postavi in takó govorí: Poslušaj zdaj Boštján! persegel boš, tode preden persežeš, moraš slišati, kaj ima persega v sebi, in kakšno persego boš storil. Glej Boštján, kader boš persegal, boš samiga Boga za pričo poklical, de resnico govoriš, de si res plačal vès dolg svojimu sosedu Jurju. Če pa resnice ne govoriš in nisi dolga plačal, hočeš le takó z goljufijo svojiga soseda v škodo perpraviti, se Bogu priporočiš, de naj te po vsi ojstrosti štrafa. Vsa tvoja živina naj ti pocerka. Tvoja hiša in vse, kar je v nji, naj ti zgorí. Tvoja žena in tvoji otroci naj ti vsi hitro pomerjejo. Nogé in roké naj se ti posušijo, de se veliko let ne boš mogel iz postlje premakniti. Vse oserčje naj ti sognije, de v velikih bolečinah nesrečen konec vzameš i. t. d. Si pripravljen to

persego storiti? — Per teh besedah se Boštján na vsih udih začnè tresti, in solze se mu po licah vderejo.

Z objokanimi očmi reče zdaj Boštján: Gospod žlahten! lepó jih prosim, naj mi ne zamerijo, ne bom persegel ne. Vpričo tukaj spoznam, de sim Jurju še vsih 50 goldinarjev dolžán, ktere pa mu hočem gotovo še danes poverniti, in mu vso škodo poplačati. Saj za nobeno ceno bi take strašne persege ne storil. Po pravici povém, nikoli nisim mislil dolga tajiti, pa drugi zapeljivci so me zmotili in mi svetovali dolg tajiti, če tudi na persego pride; rekli so: koga pa je taka persega, ki se v pisarnici storí? — Zdej pa sim občutil vse nasledke krive prisege; nikdar ne bom več takih pohujšljivcov poslušal, ki ne premislijo, de take, ki po krivim prisegajo, sreča zapustí in jih Božja kazen čaka.

Ko bi se vsaka persega takó mogla storiti, kakor jo je sodnik od Boštjána tirjal, bi se gotovo marsiktera kriva persega odvernila!

Višnjagorski.

Slovenskim pevoljubam.

(Nadalje.)

Lahko bi še več izgledov povedal za spričanje, de naš možki spol ne prepeva; ali to spričati ni ravno moja naméra; ampak samo opomniti, kakó bi mogoče bilo, sčasama njega za petje pridobiti. — Krivico bi našim možkim delal, ko bi terdil, de oní gerla za petje nimajo, ali de so vsakimu veselju odmerli. Kerhko ukanje kaže, de je njih gerlo gladko, ravno tisto ukanje je pa tudi očitanje njih veselja.

De oni tedaj ne prepevajo *) se mora neki krivi sramežljivosti pripisati, ktera se je iz ravno take krive misli zlegla; de se možkim ne spodobi, de bi prepevali. Njih krive sramežljivosti bi kmalo kraj bilo, ko bi jih kdo k petju spodbadal. Kér pa tega nihče ne storí; kér slišijo, de se le žensko petje hvali; de se le dekletam priporoča, de bi ob nedeljah ali praznikih v cerkvah prepevale; kér véjo, de se za možko petje nihče ne zmeni, si tudi ne upajo oglasiti se, ako niso z vinam preobloženi. De jim takrat gerlo pràv služiti nemore, se samo po sebi razumi.

Ali pa žensko petje pred možkim res kakšno prednost ima, mislim, de je težko razsoditi. Po mojim je žensko samopetje ljubši od možkiga; petje možkiga zbora (Chor) lepši od ženskiga; nar veličastniši pa se glasijo v zboru možke in ženske gerla. To poslednje petje menim, de vsakimu nar bolj dopada. Ali bi tedaj ne zaslužilo možko petje tolike pozornosti, kakor žensko? Na Štajarskim učijo nekteri učitelji v slovenski nedeljski šoli dekleta peti; ali bi se ne splačalo, de bi ravno tega tudi mladenče učili? De bi se pa ti: rajši petja poprijeli, bi večkratna pohvala možkiga petja, ob svojim času tudi spoznanje s posebnimi darmí, veliko pripomoglo. — Koliko bi pobožnost po takih pevcih ob nedeljah in praznikih pri božji službi pridobila! Koliko bi učitelji, ki so večidel organisti, po tem sami sebi pomogli, kér bi svoje gerlo z veliko drugími nadomestili! Koliko bi pa tudi mi pri raznih priložnostih pridobili, kadar bi namesto divjiga ukanja priložnosti primernih pesem slišali peti!

(Konec sledí.)

*) Prepevanje našiga možkiga spola, ako ga je kje slišati, se mora med iznimke šteti. Pisatelj.

Pregled slavijanskiga književnstva.

Gosp. Dr. J. P. Jordan, nevtrudljivi vrednik mnogohvaljeniga nemškiga časopisa za slavijanske rečí (Jahrbücher für slawische Literatur, Kunst und Wissenschaft. Leipzig) so ob začetku tega leta obljubili, de bojo posamezni zvezki imenovaniga časopisa letas poredama na svitlo hodili — in kar so obljubili, v resnici tudi spolnujejo. Eden zvezek za drugim po redu na svitlo izhaja, in vsak prinese tolikanj lepih in zanimivih rečí, de ga komej nasproti pričakujemo. V 5. zvezku smo brali sostavek naših Novic: „Svetovanje, po kterim bi se zamoglo več ljudskih ali malih šol po deželi napraviti, z posebnim oziram na krajnsko in bližno primorsko deželo“ v nemški jezik prestavljen.

Dr. B.

Žalostna prigodba.

(Neka revna gospodinja,) ktera je več otročičev imela, ni imela per hiši več ko eno samo kokoš, tode boljši bi bilo, ko bi še te ne bilo. Kokoš začne kokati in sedeti, gospodinja ji podloži šestnajst jajc, is kterih je petnajst pišek izvalila. Malih pišek, ktere so brihtno okoli kokle tekale, in se pod njene peruti skrivale, so bili otroci clo veseli, in jih grozno radi imeli. Nar manjši fantik per dveh letih, eniga dne teče za eno piško, jo vjame in lepó v roko stisne. Piška cvili, kokla se zaletí v fantiča, mu skoči v glavo in ga kavsne z vso močjo z ojstrim kljunam v levo okó, ktero je precej izteklo, in fantik je na enim očesu slep.

Oznanilo.

Vsi tisti, ki so kej zeliš z slovenskimi imeni nabrali ali jih še nabirajo, so prošeni, svojo nabéro do konca tega leta nam poslati, de bo potem gosp. A. Fleišmann v stanu, celi slovenski spisek na svitlo dati. Kér bo pa h popolni razumljivosti tega dela, nemški natis „Flore“, ki jo je gosp. Fleišmann letas na svitlo dal, práv dobro služíl, nej se z njim vsi tisti preskerbijo, kterim je natanjčna zelišarska vednost bolj pri sercu. Nekej malo je teh bukvic še v bukvarnici žlaht. gosp. Kleinmajerja in gosp. Lerharja v Ljubljani po 40 krajc. na prodaj.

Vganjka za letašnjo jesen.

Kdaj so drobne hruške nar boljši?

Žitni kup.	V Ljubljani 13. Kimovca.		V Krajnju 9. Kimovca.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	1	36	1	40
1 » » banaške	1	50	1	55
1 » Turšice	1	10	1	12
1 » Soršice	—	—	1	20
1 » Rèži	1	11	1	14
1 » Ječmena	—	—	—	—
1 » Prosa	1	2	1	5
1 » Ajde	1	—	1	3
1 » Ovsa	—	45	—	42

Opomba. Nekteri pravijo, de v Novicah oznanjeni žitni kup ni vselej resničen; tém moramo odgovoriti: cena, ki jo tukej oznanujemo, je srednji kup, kér nam prostora manjka, vsih kupov od slabih, srednjih in nar lepših sort v Novicah oznanovati. Vsi kupci žita po tem takim samí vedó, de se na vsakim tergu lepši sorta po nekoliko višji, slabši pa po nekoliko nižji ceni od tukej oznanjene, prodája. — Nekteri se tudi čudijo, de je včasih Banaška pšenica ali rèž v Krajnju bolji kup, kakor v Ljubljani: tó od tod pride, de je včasih v Krajn le bolj srednje sorte perpeljejo, ktera se po tem takim tudi po nižji ceni prodaja kakor Ljubljanska lepši sorta.

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*